

Матеріали

**VI Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

**23–24 Листопада 2022 року,
м. Полтава, Україна**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

*Матеріали
VI Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

23–24 листопада 2022 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2022

УДК 619

ББК 48

С 91

Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 23–24 листопада, 2022 р. Полтава, 2022. 149 с. [електронне видання]

Збірник містить матеріали наукових доповідей в яких висвітлено результати сучасних наукових досліджень, лікування і профілактики хвороб тварин у напрямках: діагностика і терапія тварин; ветеринарне акушерство, гінекологія; ветеринарна хірургія; ветеринарна фармакологія та токсикологія; фізіологія людини і тварин; паразитологія, ентомологія; гігієна тварин та ветеринарна санітарія; ветеринарно-санітарна експертиза; ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; патологія, онкологія і морфологія тварин. Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є викладачі вищих навчальних закладів, науковці науково-дослідних установ, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, слухачі магістратури, представники органів державного і місцевого самоврядування та інших організацій.

Редакційна колегія:

Локес-Крупка Т. П., кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри терапії імені професора П. І. Локеса; *Канівець Н. С.*, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри; *Кравченко С. О.*, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри; *Супруненко К. В.*, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри; *Корчан М. І.*, кандидат ветеринарних наук, доцент, професор кафедри; *Каршиєва Л. П.*, ст. викладач; *Бурда Т. Л.*, асистент, *Зарицький С. М.*, асистент.

Відповідальний за випуск: Н. С. Канівець

Рекомендується до електронного видання вченою радою факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 4 від 22 листопада 2022 року).

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

Журенко В. В. ЗМІНА МОРФОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ У КОРІВ РІЗНИХ ТИПІВ ВНД ПРИ ЗГОДОВУВАННІ ЛЮЦЕРНОЮ	35
Журенко О. В., Карповський В. І., Журенко В. В. МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТВАРИН ЗАЛЕЖНО ВІД ТОНУСУ АВТОНОМНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ	36
Журенко О. В., Карповський В. І., Трокоз В. О., Криворучко Д. І., Журенко В. В. ЛІТІЙ В КРОВІ КОРІВ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	39
Журенко О. В., Шарандак С. В. ЗВ'ЯЗОК ПРОДУКТИВНОСТІ З ВМІСТОМ ОКРЕМИХ МАКРОЕЛЕМЕНТІВ В РІЗНИХ ФРАКЦІЯХ КРОВІ ТВАРИН	41
Зарицький С. М., Локес-Крупка Т. П. ВИМОГИ ДО РАЦІОНІВ ДЛЯ СОБАК ЗА КАРДІОПАТІЇ	43
Zemlianskyi A. DYSLIPOPROTEINEMIA AS A DIAGNOSTIC CRITERION FOR ASSESSING INTERNAL DISEASES IN ANIMALS	45
Zemlianskyi A., Kharchenko Ya. ANALYSIS OF ETIOPATHOGENETIC AND CLINICAL MANIFESTATIONS OF CANINE HEPATITIS	46
Zemlianskyi A., Nychporuk S. CHANGES IN LIPID METABOLISM IN DOGS WITH HYPOTHYROIDISM	48
Zemlianskyi A., Shah Devam Mukesh STUDY OF THE INFORMATION CONTENT OF SOME CLINICAL AND BIOCHEMICAL PARAMETERS IN PANCREATITIS OF DOGS AND CATS	50
Zemlianskyi A., Siabrenko K. CHARACTERIZATION OF THE LABORATORY EVIDENCE IN CANINE CHRONIC HEPATODYSTROPHY	52
Zemlianskyi A., Sopivnyk S. CLINICAL SYMPTOMS AND LABORATORY TESTS IN CANINE HEPATITIS	54
Zemlianskyi A., Strelnik H. FEATURES OF CHANGES IN LIPID FRACTIONS IN CANINE PANCREATITIS	56
Zemlianskyi A., Strelnik H. METABOLIC DISORDERS AND DIAGNOSTIC METHODS FOR CANINE PANCREATITIS RESEARCH	58

11,9 % ($p < 0,05$), 16,1 % ($p < 0,01$), 18,3 % ($p < 0,001$) та 22,3 % ($p < 0,001$) порівняно до показників цих тварин до початку досліджень. Не дивлячись на такі зміни, у тварин СВІ, СН та слабкого типу вищої нервової діяльності вміст цього металу в сироватці крові протягом усього періоду експерименту був достовірно меншим відповідно на 9,6–12,3 % ($p < 0,05$ – $0,01$), на 9,6–15,7 % ($p < 0,05$ – $0,01$) та 15,3–21,0 % ($p < 0,001$) порівняно до показників тварин СВР типу вищої нервової діяльності.

Висновки. За результатами проведених досліджень встановлено, що вміст Цинку в клітинах крові залежав від типу вищої нервової діяльності.

УДК 636.7.09:616.12:636.084.41

Зарицький С. М., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії

Локес-Крупка Т. П., кандидат ветеринарних наук, доцент

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

e-mail: serhii.zarytskyi@pdaa.edu.ua

ВИМОГИ ДО РАЦІОНІВ ДЛЯ СОБАК ЗА КАРДІОПАТІЇ

Актуальність. На сьогоднішній день спеціально розрахована дієта є дуже важливою частиною терапії тварин за серцево-судинних захворювань, у якій власники тварини відіграють найважливішу роль. Нові дослідження показують, що збалансована годівля може сповільнити прогресування серцевих захворювань, мінімізувати кількість необхідних ліків, покращити якість життя або, у рідкісних випадках, фактично вилікувати тварину.

Постановка проблеми. Відомо, що дефіцит певних поживних речовин відіграє певну роль у розвитку кардіопатії. До них відносяться такі незамінні та замінні нутрієнти як таурин, карнітин і їх попередники, сірковмісні протейнові амінокислоти – метіонін і цистеїн, лізин (Mansilla et al., 2019). Внаслідок порушення умов годівлі тварини, а саме зміна раціону, перехід на натуральні корми сумнівної якості, виникає дефіцит мікро- та макронутрієнтів, що призводять до недоотримання поживних та енергетичних речовин які необхідні організму для нормального функціонування (Cargo-Froom et al., 2019).

Аналіз літературних джерел з теми. Таурин є сірковмісною амінокислотою, яка не є компонентом білків і синтезується ендогенним шляхом у печінці свійських собак із цистеїну, який каталізується на стадії обмеження швидкості ферментом декарбоксилазою цистеїну сульфінової кислоти (Walker et al., 2021; Adin et al., 2021). Таурин біологічно важливий для роботи серцево-судинної системи, скелетних м'язів і центральної нервової системи, а також для кон'югації жовчних кислот у багатьох ссавців. Впливає на підвищення внутрішньоклітинні концентрації іонів кальцію, є осморегулятором у серці та функціонує як антиоксидант (Kaplan et al., 2018; Ontiveros et al., 2020).

Свійським собакам, на відміну від котів, не потрібен таурин у раціоні. Однак деякі породи (кокер-спанієлі, ньюфаундленди, сенбернари, англійські сетери, лабрадори та золотисті ретривери (Freeman et al., 2018)) можуть потребувати певної кількості таурину в раціоні, щоб уникнути дефіциту. Баранина та рис, дієти з дуже низьким вмістом протейнів та високим вмістом клітковини у цих схильних порід

собак можуть збільшити ймовірність розвитку дефіциту таурину (Ontiveros et al., 2020). Згідно з дослідженнями більшість собак з дилатаційною кардіопатією не мають дефіциту таурину, але коли рівень низький, тауриновмісні нутрієнти можуть допомогти в лікуванні серцевої недостатності (Gray et al., 2016).

L-карнітин — це водорозчинна молекула, яка синтезується ендогенним шляхом у печінці, а синтез регулюється екзогенним надходженням (Cheng et al., 2015; Hunter et al., 2016). Карнітин сприяє транспортуванню довголанцюгових жирних кислот із цитозолу в мітохондріальний матрикс; потрапивши всередину, він піддається бета-окисленню для генерації енергії (Wanders et al., 2011). Приблизно 60% загального виробництва енергії для серця відбувається за рахунок бета-окислення (Reyes-Ocampo et al., 2015).

L-карнітин також відіграє важливу роль у буферизації токсичних рівнів ацил-КоА в мітохондріях, щоб забезпечити продовження бета-окислення (Mansilla et al., 2020; Hunter et al., 2016). Крім того, L-карнітин може мати певні переваги у собак з дилатаційною кардіопатією (навіть якщо вони не мають дефіциту), допомагаючи виробленню енергії в серцевому м'язі (Wanders et al., 2011).

Дефіцит карнітину може спричинити серцеву дисфункцію, що призводить до серцевих захворювань, включаючи кардіопатії різних форм (Freeman, 2019).

Було доведено, що певні типи жирних кислот, присутні в риб'ячому жирі (так звані омега-3 жирні кислоти), позитивно впливають на собак із захворюваннями серця (Godoy et al., 2014; Thompson et al., 2012). Омега-3 жирні кислоти особливий тип олії, який може допомогти зменшити запалення в організмі та зменшити втрату м'язів (кахексію) у домашніх тварин із застійною серцевою недостатністю (Freeman, 2019). Однак жирні кислоти не допомагають запобігти хворобам серця, як це відбувається у людей. Це пояснюється тим, що у людей омега-3 жирні кислоти сприятливо впливають на ішемічну хворобу серця, яка не зустрічається у собак (Walker et al., 2021;).

Риб'ячий жир рекомендується додавати до раціону у вигляді додаткових добавок для тварин із застійною серцевою недостатністю, особливо зі зниженим або зміненим апетитом або будь-якою втратою м'язів (Freeman, 2019; Thompson et al., 2012). Добавки Омега-3 також можна використовувати (на додаток до відповідних ліків) для лікування собак із порушеннями серцевого ритму (аритміями) (Prantil et al., 2018; Summerfield et al., 2012).

Дефіцит антиоксидантів може відігравати певну роль у патогенезі серцевих захворювань свійських собак (Hospital, 2019). Активні форми кисню спричиняють пошкодження клітин, мають негативний інотропний ефект і підтримують запальну реакцію. Зазвичай активні форми кисню, що утворюються в результаті нормального метаболізму кисню, врівноважуються ендогенно виробленими антиоксидантами (Williamson, 2017). Однак дисбаланс може виникнути, якщо або збільшене вироблення оксидантів, або неадекватний ендогенний антиоксидантний захист. Нещодавні дослідження показали, що у собак із хронічною серцевою недостатністю через дилатаційну кардіопатію виникає дисбаланс між виробництвом оксидантів і антиоксидантним захистом, особливо коли хронічна серцева недостатність прогресує до пізніших стадій (Kaplan et al., 2018; Dodds, 2018).

Додаткові антиоксиданти тепер включені до багатьох комерційних ветеринарних дієт, вони можуть збільшити концентрацію антиоксидантів у крові та зменшити окислення (Holst et al., 2017)

УДК 619
ББК 48
С 91

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

*Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

23–24 листопада 2022 року

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

*ЛОКЕС-КРУПКА Т. П., КАНІВЕЦЬ Н. С., КРАВЧЕНКО С. О., СУПРУНЕНКО К. В.,
КОРЧАН М. І., КАРИШЕВА Л. П., БУРДА Т. Л., ЗАРИЦЬКИЙ С. М.*

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК

Н. С. КАНІВЕЦЬ

Комп'ютерна верстка – Н. С. Канівець

Е-видання

ПДАУ

Факультет ветеринарної медицини,
кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

вул. Сковороди, 1/3

36003 Полтава, Україна

Офіційний сайт – <https://www.pdaa.edu.ua>

© Полтавський державний
аграрний університет, 2022